

Розбудовуючи інфраструктуру громадянського суспільства: комунікаційний компонент

Результати дослідження

Комунікаційна версія

Київ, 2011

Зміст

1. Резюме
2. Профіль учасників дослідження
3. Результати
4. Основні гравці: контент аналіз
5. Тенденції
7. Відкриті питання
8. Про проект
9. Програма «Розвиток ЗМІ» Міжнародного фонду «Відродження»
10. ГУРТ

Резюме

Одна з ключових проблем, яка стоїть на заваді ефективного впливу ІГС на процеси трансформації України у європейському напрямку, є слабкість комунікаційної інфраструктури громадянського суспільства, що включала б у себе: професійні і привабливі новинні, аналітичні ресурси, продукти та сервіси, канали міжсекторної комунікації, систему інституційної пам'яті та базу знань громадянського суспільства.

Разом з тим, прототип комунікаційної інфраструктури громадянського суспільства вже існує сьогодні у вигляді хаотичної сукупності інформаційних ресурсних порталів, комунікаційних майданчиків, груп у соціальних мережах, які динамічно розвиваються та виконують важливу функцію – створення доступу до суспільно корисної інформації. Представники ІГС часто не знають і не вміють використовувати ту інфраструктуру, яка вже є у наявності, що впливає на помітність ІГС, ефективність їх взаємодії з іншими секторами.

Для того, щоб наблизитись до розуміння, в якому стані перебуває комунікаційна складова інфраструктури громадянського суспільства, Ресурсний центр ГУРТ за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» розпочав реалізацію проекту «Розвиваючи інфраструктуру громадянського суспільства: комунікаційний компонент». У рамках проекту було проведено дослідження, що включало опитування інтернет-користувачів, інтерв'ювання експертів громадського сектору, ЗМІ, представників донорських організацій та контент-аналіз інформаційних сайтів громадського сектору.

Методологія:

- Напівструктуровані інтерв'ю з експертами громадянського суспільства України
- Он-лайн опитування інтернет-користувачів ресурсних порталів
- Контент-аналіз інформаційних сайтів, які обслуговують потреби громадського сектору

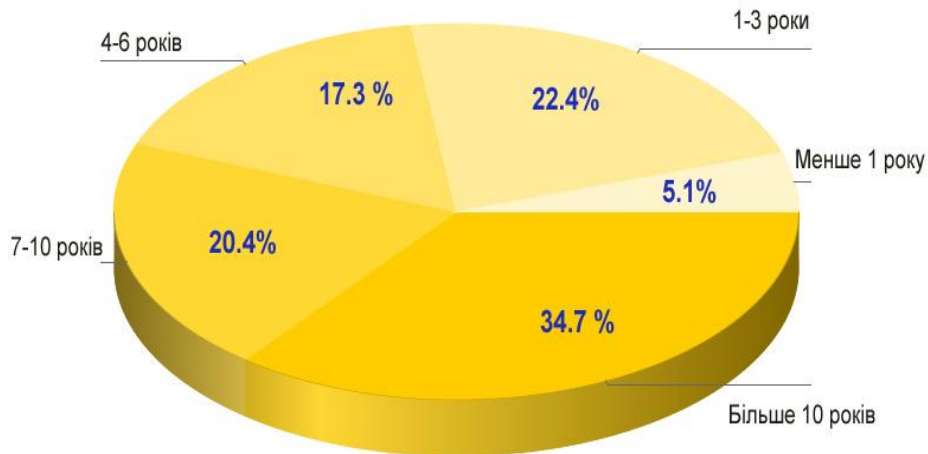
Телефонне інтерв'ю з експертами тривало протягом березня 2011 року. Під час інтерв'ю було опитано 20 експертів громадського сектору, серед них представники ОГС, донорських організацій, ЗМІ, редактори інформаційних інтернет-ресурсів громадського сектору. Експерти були відібрані методом снігової кулі: були опитані ті респонденти, контактні дані яких вдалось отримати інтерв'юєру. Під час відбору експертів для інтерв'ю перевага надавалась тим, хто представляє інфраструктурні організації і причетний до підтримки інтернет-ресурсів для громадського сектору.

Он-лайн опитування інтернет-користувачів ресурсних порталів тривало протягом 01.02.2011 - 25.02.2011рр.; участь в опитуванні взяли 106 інтернет-користувачів. Посилання на опитувальник було розміщено на найбільш відвідуваних в громадському секторі інформаційних інтернет-ресурсах. Користувачі заповнювали опитувальники. Для опитування був використаний онлайн-сервіс SurveyMonkey.

Профіль учасників дослідження

Інтернет-користувачі, які заповнили опитувальники

Стаж в громадському секторі

Профіль опитаних користувачів:

- 34,7% - більше 10 років в громадському секторі;
- 22,4% - 1-3 роки в громадському секторі;
- 20,4% - 7-10 років в громадському секторі;
- 17,3% - 4-6 років в громадському секторі;
- 5,1% - менше 1 року

Експерти, відібрані для участі в опитуванні

- **Артиш Марічка,**
Координатор міжнародних обмінів ПЛАСТу
- **Бордун Наталя,**
Директор Інституту лідерства та управління Українського Католицького Університету
- **Говорухіна Марина,**
PR-менеджер Української Гельсінської спілки з прав людини
- **Дибайло Васирина,**
Директор Партнерства «Кожній дитині» в Україні
- **Краплич Руслан,**
Директор проектів Антикризової гуманітарної програми фонду “Відродження”
- **Кулаков Андрій,**
Директор з програмної діяльності Інтерньюз-Україна
- **Купрій Володимир,**
Виконавчий директор Творчого центру ТЦК
- **Лациба Максим,**
Керівник програм УНЦПД
- **Непочатова Дарина,**
Менеджер проектів Українського форуму благодійників
- **Олійник Валерій,**
Керівник проекту «Розвиток громадянського суспільства»
- **Пастухов Олег,**
Помічник прес-аташе Фонд розвитку українських ЗМІ
- **Полуйко Василь,**
Президент Західноукраїнського ресурсного центру
- **Прунь Алла,**
Виконавчий директор порталу “Громадський простір”
- **Сакадинський Сергій,**
Шеф-редактор порталу “Східна Україна”
- **Сеїтосманов Айдер,**
Заступник міжнародного координатора ПРІК ООН
- **Супрун Світлана,**
Консультант фонду імені Чарльза Стюарта Мотта
- **Сухобойченко Сергій,**
Експерт з розвитку громад
- **Ткаченко Денис,**
Шеф-редактор новинного порталу «ngo.donetsk.ua»
- **Шейгус Володимир,**
Виконавчий директор ІСАР «Єднання»
- **Ямщикова Людмила,**
Член адмінгрупи сайту «Майдан»

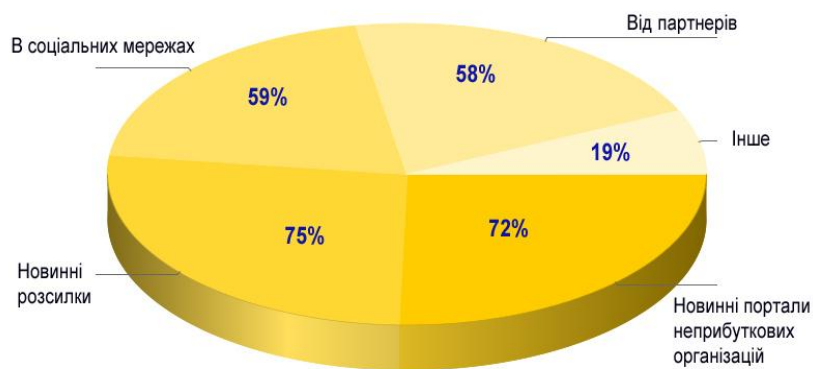
Результати

Джерела для прийняття рішень

Найпопулярнішим джерелом інформації про події, можливості громадського сектору для представників організацій громадянського суспільства були зазначені новинні розсилки (75%), новинні портали (72%), соціальні мережі (59%), інформація від колег і партнерів (58%).

90% опитаних експертів відзначили, що користуються новинними розсилками, щоб бути в курсі найважливіших подій, що відбуваються в секторі.

Звідки отримують інформацію про сектор

Експерти:

“Я про все дізнаюсь з розсилок ГУРТа, Сівіка, читаю розсилку УФБ. Ціную те, що вся інформація приходить на скриньку.”

“Головне, що мені подобається - це те, що вся інформація знаходиться на одному сайті. Все, що мені потрібно для роботи я знаходжу на цих сайтах. В гіршому випадку, мені б довелось шукати всю інформацію в інтернеті. “

“Новини не читаю, про все цікаве дізнаюсь через Facebook.”

“На сайти я майже не захожу, читаю більше розсилки. Це розсилка Громадського простору (її ціную за те, що оперативна, щоденна) та ГУРТа.”

“Ціную інформацію “з перших вуст”, яку отримую під час відряджень, на тренінгах, конференціях.”

“Частіше я використовую новинні розсилки правозахисників для того, щоб бути в курсі професійної тематики.”

“Я отримую розсилку фондів, безумовно розсилку ГУРТа, читаю портал ГУРТ. Соцмережі не використовую.”

Незважаючи на динамічний ріст популярності соціальних мереж, появу нових сервісів, для прийняття важливих рішень використовуються перевірені джерела отримання інформації.

Цінність інформаційних інтернет-ресурсів

60% опитаних інтернет-користувачів зазначили, що цінують в інтернет-ресурсах оперативність викладу новин, 17% - змістовність новин, 13% - зручність у використанні інтернет-ресурсу, 11% - достовірність новин. Тільки 5% цінують дизайн, 4% - незаангажованість, 3% - можливість самостійно публікувати свої новини.

Експерти:

“На ГУРТі та Громадському Просторі подобається оперативність надання інформації, всі новини про громадянське суспільство.”

“Мені подобається стислість викладу інформації, швидко дізнаюсь про новини. На ГУРТі читаю блоги, подобається дізнаватись думки інших людей, коментувати. Сам веду блог іноді...”

“В новинних порталах ціную доступність та оперативність інформації.”

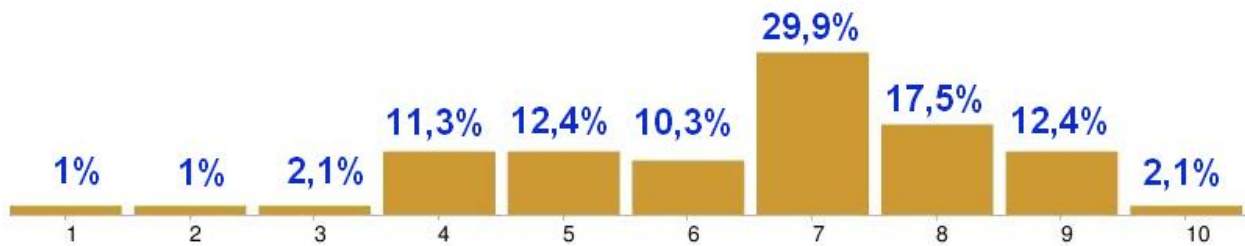
“Особливу цінність виділити не можу, я їх (ред. сайти) читаю, щоб бути в курсі того, що відбувається в громадському секторі. Читаю саме ці, оскільки більше не знаю сайтів, які б нормально писали про громадський сектор та були незаангажовані.”

“ГУРТ подобається тим, що він більш живий, тут є живі коментатори.”

Ідеологія сучасних інтернет-ресурсів передбачає активну участь користувача у генеруванні контенту, однак відносно низька частка інтернет-користувачів вбачають важливість у створенні та поширенні новин про себе та свою організацію самостійно. За умов низької зацікавленості у середовищі можливостями web 2.0.-ресурсів, соціальних сервісів чи варто інвестувати у їх створення?

Рівень задоволеності якістю інформаційних послуг інтернет-ресурсів громадського сектору

Користувачі визначили рівень задоволеності якістю послуг інтернет-ресурсів громадського сектору на 7 з 10 балів.

Експерти:

“Проблема часто в тому, що в українському громадському секторі немає професійного середовища PR-ників. Громадські організації не виробляють якісних продуктів в цій сфері.”

“В новинних ресурсах громадського сектору не вистачає аналітики, журналістської професійності та журналістських розслідувань. Все інше малоцікаво.”

“Я можу сказати, що зараз існування новинних ресурсів випереджає потреби рядового діяча громадського сектору. Навіть ГУРТ, Громадський простір - це все, чого достатньо для громадського діяча. Організації скаржаться на недостатність інформації в секторі, що її дуже мало. Хоча це не так, її чимало. Часто діячі сектору просто не хочуть шукати інформацію.”

“Маючи експертну думку, громадські організації не вміють доносити інформацію. Не приділяють увагу каналам передачі інформації. Також немає людей, які можуть представити якісно досягнення організації. Багато важливої інформації може бути передано через інтернет, але в регіонах не вміють використовувати цей канал комунікації.”

“Інформаційне середовище потихеньку переходить в стагнацію, оскільки зникли друковані видання, а до інтернету не всі організації мають доступ.”

“Зараз виникає проблема в тому, що деякі організації не вміють не просто створити сайти, сайти вони створюють, але що далі? Вони кидають цю справу та сайти простоюють. Потрібно вчити їх не тільки створювати сайти, але й адмініструвати їх, управляти контентом. Ми колись проводили тренінги з створення сайтів для організацій, які вони потім успішно покидали. Їм були непотрібні сайти.”

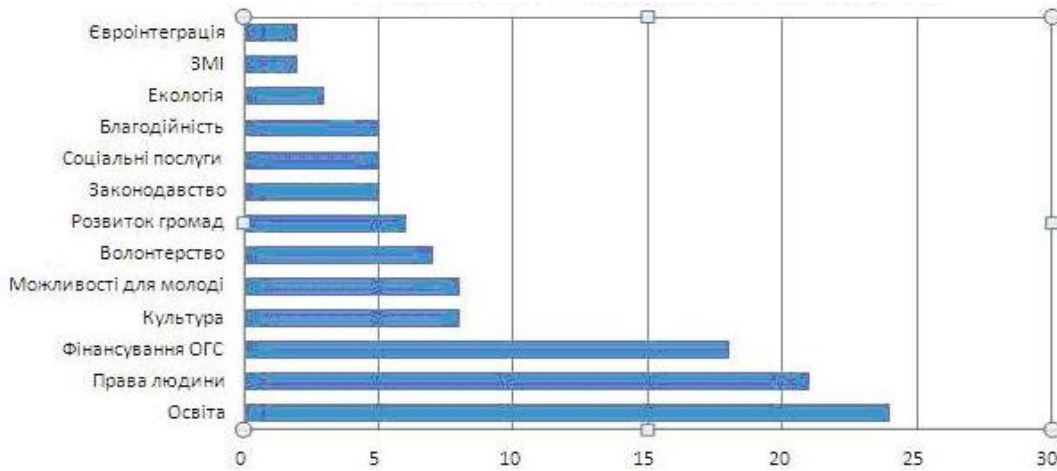
“Громадським організаціям бракує живого спілкування. Новинні сайти і соціальні мережі існують, але не вистачає організаціям живого спілкування та дії.”

Незважаючи на задоволеність користувачів, експерти звертають увагу на те, що контент, який продукується ОГС, є низької якості. Вони вважають, що результатом створення неякісного контенту організаціями громадянського суспільства є несистемна співпраця зі ЗМІ. Уявлення про якість у користувачів та експертів розходяться.

Найбільш актуальні теми в інформаційному середовищі громадського сектору

Найбільш популярними темами серед тих, що представлені на інформаційних інтернет-ресурсах громадського сектору стали освіта (24%), права людини (21%), фінансування ОГС (17%).

Експерти:

“Неохопленою нішею, на мою думку, є міжнародний досвід (ред. благодійництва). Цікаво було б дізнаватись про нього, принаймні, членів нашого форуму це хвилює.”

“Я цікавлюсь здебільшого інформацією про конкурси, гранти, партнерів. А більше хотілось би дізнаватись про діяльність, життя донорів, фондів.”

“Бракує дискусій на тему цінностей. Багато хто сповідує виключно економічні цінності, хотілося б дізнаватись більш близькі до людей історії.”

“...на відміну від інших країн, в нас мало інформації щодо соціальних сервісів. Наше громадянське суспільство переважно бореться з владою. Інформують про себе одні й ті самі організації.”

“Більше звертаю увагу і хочу дізнаватись більше про новини з підвищення ефективного врядування, тих, що дає конкурентні переваги організації. Також не вистачає інформації про те, що роблять донори, їхні плани, програми, це цікаво було б читати.”

“Найбільше цікавить читати про розвиток організаційного потенціалу та навчання.”

“Читаю про розвиток інституційної спроможності ІГС, правове середовище, розвиток громад та все, що стосується філантропії.”

“Мене цікавить тема фінансування організацій, цікавить просто бути в курсі того, чим живуть інші організації.”

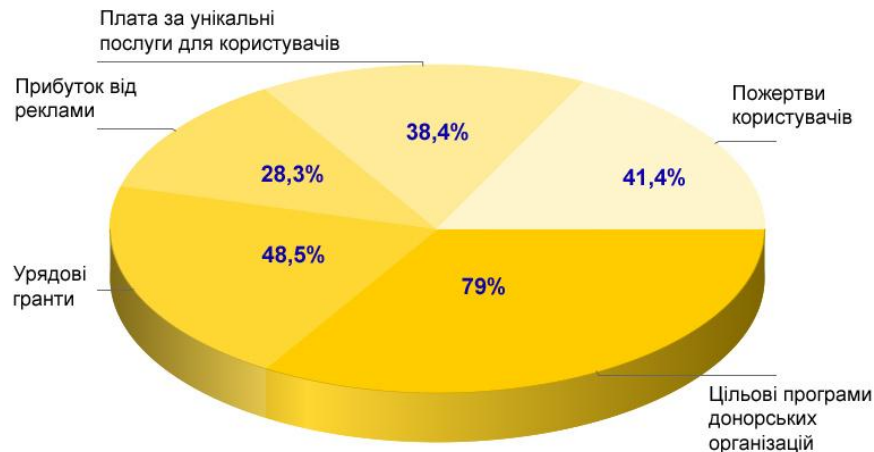
“Цікаво було б читати не те, як НУО пишуть про себе, а ,наприклад, думки зовсім інших людей про третій сектор.”

Інформація про фінансування та освітні можливості дають інтернет-користувачам очевидні вигоди як для себе, так і для організації. Таким чином, отримана вчасно інформація може «монетизуватись» - перетворитись в черговий грант, отримання додаткових навичок для того, щоб бути присутнім у середовищі, яке постійно змінюється. Цей тренд є стійким протягом тривалого часу, поки не будуть забезпечені усі базові потреби ОГС.

Роль донорів в фінансуванні незалежного інформаційного інтернет-ресурсу

79% опитаних вважають, що підтримка інтернет-ресурсів має забезпечуватись завдяки фінансуванню цільовими програмами донорських організацій; 48,5% - урядові гранти, 41,4% - пожертви користувачів; 38,4% - плата за унікальні послуги, які може отримати користувач інформаційного-ресурсу; 28,3% - завдяки прибутку від реклами.

Джерела фінансування діяльності незалежного інтернет-ресурсу

Експерти:

«...Правильніше було б залучати місцеві ресурси, намагатись робити це самим, але я розумію, що такий спосіб можна тільки просувати як культуру і навчати йому; реальним це стане не менше ніж через 5 років. Поки що всі надії тільки на донорів. Думаю, що і реально підтримувати сайти зараз не є можливим через пожертви. Роль донорів досі залишається критичною....»

«...Донори як фінансували, так і будуть фінансувати громадські організації та інтернет-ресурси. Порадив би їм звертати увагу на розвиток нових медіа. Також давати гроші на оновлення веб-сайтів організацій, особливо оплату комунікаційного менеджера...»

“Донори також мають взяти участь в такому якісному розвитку інформації громадського сектору.”

“Шлях комерціалізації і платної реклами - це можливо й вихід, але платний контент на даному етапі - недопустимий крок.”

“Зараз донори тільки і підтримують існування інтернет-ресурсів. Люди можуть жертвувати, але навряд чи це можливо зараз в Україні.”

“... донори мають давати поштовх для розвитку. Потрібно розвивати також і місцеві бюджети. Для інформаційних порталів це взагалі ціль - шукати окреме фінансування і ставати з часом незалежними від донорів.”

“...роль донорів перестане бути провідною, це раніше так було. Зараз все швидше рухаємось до платного контенту. Але якість аудиторії низька і можливість платного контенту з`явиться, мабуть, нескоро.”

“...підтримку можна отримати і з боку бізнесу. Системно бізнес не буде підтримувати, але взагалі бізнес може піти на підтримку частково. Потрібно шукати вихід на нові аудиторії, нові можливості, але забезпечити самостійність.”

Користувачі та експерти зазначають, що донори мають підтримувати існування інформаційних інтернет-ресурсів. В цьому випадку, як можна забезпечити реальну незалежність та незаангажованість таких ЗМІ, убезпечити їх від впливу на редакційну політику з боку донорського середовища?

Сучасні технологічні платформи, які використовуються для розміщення rich content (мультимедійного контенту), потребують значних як фінансових так і людських ресурсів для підтримки, збереження та розповсюдження контенту.

Для того, щоб бути успішними, інфраструктурні інтернет-проекти та ресурси будуть змушені запровадити моделі, які забезпечать фінансову незалежність, відповідні стандарти якості і які зможуть утримати відповідних фахівців.

Готовність користувачів фінансово підтримати інформаційний інтернет-ресурс

60,7% користувачів порталу ГУРТ відзначили, що готові фінансово підтримати улюблений інтернет-ресурс, 39,3% - не готові.

Експерти:

"... вважаю пожертви неефективними. Поки що люди не звикли віддавати. Потрібно довго працювати і доносити до людей ідею, що за інформацію потрібно платити, тільки тоді можна чогось досягти. Бо зараз люди будуть жертвувати, але якісь дуже малі суми."

"Фінансування від пожертв користувачів в Україні неможливе, оскільки немає традицій робити це. В США є стала звичка жертвувати, але в нас зараз населення не піде на це."

"...користувачі будуть підтримувати, якщо ресурс стане об'єднаною силою. Уявіть, люди сидять в Твіттері, вони його постійно використовують. Якщо Твіттер закриється і звернеться до користувачів по допомогу, звісно, що вони підтримають. Система пожертв працювала б, якби було зручно жертвувати і ресурс об'єднував всіх..."

Незважаючи на готовність користувачів підтримати інформаційні інтернет-ресурси, експерти висловлюють сумніви щодо того, що інтернет-ресурси можуть функціонувати за рахунок пожертв.

Подальший розвиток інфраструктури

Експерти:

“НУО стануть більш професіональними та більш спеціалізованими, не будуть займатись багатьма напрямками. Буде більш вузька сфера діяльності, і це добре. Відповідно, розвиватиметься й інформування.”

“В майбутньому вірю, що сектор буде розвиненішим, але це буде за умови, якщо громадські організації почнуть якісніше працювати. “

“Розвиток бачу в тому, що НУО підуть в інтернет. Принаймні все до того рухається. Організації самостійно можуть там створювати сайти, інформувати про свою діяльність. Але там теж потрібен професіоналізм, можна робити аудіо, відео, подкасти, але головне - робити це якісно. Я вважаю, що майбутнє за сайтами місцевих громад. Статистика показує, що найбільше відвідують сайти місцевих громад. Самій громаді найцікавіше інформація локальна.”

“Більшість організацій підуть в соцмережі. Потрібно, щоб цей похід в мережі супроводжувався реальними змінами.”

“В майбутньому все більше організацій з`являтиметься в соціальних медіа. Судячи також з політичної ситуації, все більше організацій підуть в інтернет і відмовлятимуться від традиційних ЗМІ.”

“Майбутнє інфраструктури в інтернеті, оскільки кількість користувачів росте, все тепер там.”

«Поряд з представленістю великої кількості ОГС в інтернеті та соціальних мережах, ОГС, що не мають постійного доступу до інтернету, можуть бути виключені з інформаційного середовища.»

Основні гравці: контент аналіз

Для здійснення контент-аналізу були відібрані інтернет-ресурси, згадані користувачами під час онлайн-опитування у якості основного джерела інформації про громадський сектор.

Назва ресурсу	Опис	Спрямованість	Основні послуги
ІА УНІАН	Веб-сторінка інформаційного агентства та новинний портал. Новинна складова: новини, які створюються власними кореспондентами, а також інфомери з новинами інших новинних сайтів Також розміщуються прес-релізи подій, що відбулись в ІА УНІАН, та фотозвіти з подій.	Широка публіка, неспеціалізований ресурс	<ul style="list-style-type: none"> • Анонси події • Аналітичні матеріали • Розміщення прес-релізів • Фотогалерея • Розсилка новин • Анонсування подій замовника в інформаційному бюлетені та на сайті УНІАН • Розміщення інформаційного повідомлення на сайті • Підготовка інформаційного повідомлення (новини) для розміщення на сайті • Підготовка аналітичного матеріалу (статті) для розміщення на сайті • Банерна реклама на сайті УНІАН • Відео на сайті УНІАН • Розміщення відеосюжету та рекламного • Підготовка і проведення тематичних фотовиставок • Підписка на інформаційний бюлетень
Західна інформаційна Компанія	Медіа-структура, яка у своїй діяльності додержує принципів відкритості та прозорості, неупередженої і збалансованої подачі інформації	Переважно читачі з західних областей України	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування подій • Аналітика • Коментування • Чат-конференції • Фотогалерея • Інтернет-телебачення
Портал «Громадський Простір»	Інформаційний портал громадського сектору України	Переважно діячі громадського сектору, ІГС	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування подій • Аналітика • Розсилка новин • Публікація новин користувачем • Коментування • Календар подій • Бібліотека видань для ІГС • Каталог корисних інтернет-ресурсів • Розміщення вакансій та резюме • Можливість отримати хостінг для веб-сайту • Можливість отримати поштову скриньку
Український Форум Благодійників	Веб-сторінка Українського форуму благодійників	Благодійні фонди, діячі громадського сектору, ІГС	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування подій • Новини благодійництва в Україні та світі • Розсилка новин

			<ul style="list-style-type: none"> • Законодавство про благодійність • База контактів благодійних організацій • Посилання на інтернет-ресурси громадського сектору
Громадські Ініціативи	Веб-сторінка мережі ОГС.	Переважно діячі громадського сектору, культурні заклади, ІГС України	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування подій (конкурси, фестивалі тощо) • Розсилка новин • Бібліотека періодичних видань від ОГС України
Міжародний Фонд «Відродження»	Веб-сторінка фонду	ІГС України, грант ери фонду	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування грантових конкурсів • Новини грантерів фонду • Календар • Розсилка анонсів • Поради щодо подання грантової заявки
Громадський портал Львова	Новинний портал для громадського сектору (переважно Львів)	Діячі громадського сектору переважно Львову	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування подій • Архів впроваджених у Львові проектів • База ОГС Львова • Інформація про громадські слухання у Львові • Інформація про громадські ради • Законодавство для ОГС • Блоги
Представництво Європейської Комісії в Україні	Веб-сторінка Представництва Європейської Комісії в Україні	Діячі громадського сектору, представники ЄК; аудиторія не тільки з України	<ul style="list-style-type: none"> • Новини • Інформація про можливості для можливості фінансування • Розсилка новин • Інформація про відносини Україна-ЄС • Інформація про євроклуби
Українська Правда	Портал новин та аналітики	Читачі з усієї України	<ul style="list-style-type: none"> • Новини • Аналітичні статті • Блоги • Коментування • Форум • Таблоїд • Тематичні розділи (Економіка, Життя...) • Посилання на інші новинні портали
Кореспондент	Портал новин	Читачі з усієї України	<ul style="list-style-type: none"> • Новини за рубриками, Україна / Світ • Коментування • Огляд преси • Блоги • Фотогалерея • Можливість читачам самостійно створювати новини • Форум
ГУРТ	Портал суспільно активних громадян	Читачі з усієї України, діячі громадського сектору, ІГС	<ul style="list-style-type: none"> • Анонсування подій • Розсилка новин • Календар • Аналітичні статті • Публікація новин користувачем • Коментарі • Блоги • Форум • Можливість спілкування через внутрішні повідомлення • Онлайн-трансляції заходів

Тенденції

Інфраструктурні інтернет-ресурси

- В середовищі інститутів громадянського суспільства відбуваються профілювання та нішевізація ОГС, відповідно, інтернет-ресурси підлаштовуються під нові потреби аудиторії. Виникатимуть нові послуги, продукти, сервіси, профільні інтернет-ресурси. Зворотній зв'язок з аудиторією, включення її активних представників до створення нових продуктів, послуг, сервісів – ключ до успішності таких ресурсів.
- У зв'язку з появою нових технологій, технічних рішень, адміністрування та системне наповнення контентом інформаційних інтернет-ресурсів вимагатиме значних фінансових і людських ресурсів, відповідно, потребуватиме значних інвестицій. Фінансування інформаційних інтернет-ресурсів за рахунок пожертв користувачів може покривати частину витрат, які підуть на підтримку інформаційного інтернет-ресурсів, але їх буде недостатньо для інвестування у розробку і просування нових продуктів та послуг.
- Інформаційні активи існуючих інфраструктурних ресурсів не оцінені належним чином, що часто призводить до програмної та проектної рекурсивності (повторюваності) у діяльності інститутів громадянського суспільства, відповідно – відсутності інституційної пам'яті для сектору загалом.
- Завдяки появі соціальних сервісів та появі культури користування соціальними сервісами серед діячів громадського сектору, відбудеться зміщення в інформаційних потребах – від пасивного інформування до проактивної комунікації. Це призведе до появи численних вузькопрофільних, локальних, регіональних комунікаційних майданчиків. Один з ключових ризиків, пов'язаних з цією тенденцією – інформаційна дифузія та розпорошеність знань, а відповідно – неможливість реплікації цих знань в інших сегментах та структурах громадського сектору.
- Життєздатність інфраструктурних інтернет-проектів/ресурсів залежатиме не лише від наявності стратегічного бачення, але й від спроможності гнучко реагувати на зміну кон'юнктури та потреб спільноти/аудиторії.
- В умовах підвищення конкуренції серед ОГС за ресурси та людей, зростатимуть витрати на створення якісного, як правило мультимедійного контенту та просування з метою залучення нових аудиторій.
- Інформаційні потреби громадського сектору задовольняють як громадські, так і комерційні інтернет-ресурси. Для того, щоб залишатись на ринку та надавати якісні інформаційні послуги, інфраструктурні інтернет-проекти мають бути спроможні конкурувати з великими комерційними проектами або пропонувати унікальні послуги для своєї цільової аудиторії. Цілком ймовірним у далекій перспективі є поява професійних виробників громадського контенту, які об'єднуюватимуть медійників та структур громадянського суспільства (наприклад, новинні громадські кооперативи).

Споживачі

- В умовах конкуренції за специфічні ресурси, окремі споживачі інформаційних послуг можуть підтримувати унікальні інтернет-ресурси, однак цих ресурсів буде недостатньо для їх повноцінного функціонування.
- Споживачі залишаються задоволеними якістю наявних послуг. В той самий час експерти звертають увагу на те, що контент, який продукується ОГС, є низької якості, відповідно зростає ризик прийняття хибних рішень. Експерти вважають, що результатом створення неякісного контенту організаціями громадянського суспільства є несистемна співпраця зі ЗМІ, що призводить до фактичної їх відсутності в очах широких верств населення.
- Ідеологія сучасних інтернет-ресурсів передбачає активну участь користувача у генеруванні контенту, однак відносно низька частка інтернет-користувачів вбачають важливість у створенні та поширенні інформації про себе та свою організацію самостійно.

Донори

- Донори й надалі забезпечуватимуть ліквідність інформаційного ринку в громадському середовищі. Для того, щоб бути ефективним інструментом інформування та комунікації, інтернет-ресурси (в тому числі інфраструктурні), потребуватимуть фінансової підтримки від донорських організацій.
- Інституційна підтримка вже існуючих інформаційних спільнотних інтернет-ресурсів (які мають реальну аудиторію) чи створення проектів на їхній базі може бути вигіднішим для забезпечення більшої життєздатності цих ресурсів в майбутньому, ніж інвестування в створення та просування нових спеціалізованих інтернет-ресурсів.
- Задля збільшення помітності досягнень грантерів серед широкої аудиторії донорські організації мають обирати, чи інвестувати в розвиток комунікаційного потенціалу організацій-грантерів, чи передбачати в бюджетах проектів оплату інформаційного аутсорсу (функція інформування зовнішніми структурами).
- Все більшої актуальності набуватиме тема діяльності донорських організацій, механізми прийняття рішень, зворотній зв'язок з донорами, що стимулюватиме донорів до більш відкритої комунікації з ОГС.

Відкриті питання

Виходячи з результатів дослідження та тенденцій, виявлених у рамках дослідження, виникають питання, відповіді на які, впливають на вектор розвитку комунікаційної інфраструктури громадського сектору України.

Створюємо нове чи підтримуємо вже існуюче? У що і в які сфери варто інвестувати ресурси задля того, щоб зробити досягнення існуючих інтернет-ресурсів громадського сектору більш помітними та зрозумілими для широкої аудиторії?

Яким має бути формат взаємодії основних гравців, які розвивають інфраструктуру громадського сектору, на ринку інформаційних послуг: кооперація, конкуренція, автономне існування?

Які є складові успішної моделі функціонування громадського інтернет-ресурсу, щоб він був незалежним, життєздатним та надавав якісні послуги своїй цільовій аудиторії?

Про проект

В рамках проекту “Розбудовуючи інфраструктуру громадянського суспільства: комунікаційний компонент» буде здійснено підготовчий етап розбудови комунікаційної інфраструктури громадянського суспільства України, який полягає в оцінці потреб ІГС та аналізі стану існуючої системи комунікаційної взаємодії у громадському секторі.

Мета проекту: розробка бачення пріоритетів розвитку комунікаційної інфраструктури громадянського суспільства України з метою посилення спроможності громадських організацій та їх лідерів впливати на прийняття рішень на різних рівнях (місцевому, регіональному, національному).

Цільова аудиторія проекту: інститути громадянського суспільства України, які розбудовують комунікаційну інфраструктуру, інформаційні портали для ІГС, блогери, донорські структури, які зацікавлені у посиленні впливу ІГС.

Проект передбачає такі основні етапи:

- оцінка комунікаційних потреб ІГС України
- дослідження “Комунікаційна інфраструктура громадянського суспільства України: канали, портали, гравці, тенденції”
- Напрацювання рекомендацій щодо розвитку комунікаційної інфраструктури ІГС України
- підготовка www.gurt.org.ua до модернізації

Очікувані результати проекту:

Короткотривалі

- Розроблене бачення розбудови комунікаційної інфраструктури громадянського суспільства України на 2011-2013 рр., яким користуються при свідомому прийнятті стратегічних рішень керівники та менеджери інфраструктурних громадських організацій, донорських структур та інших інститутів громадянського суспільства України
- Розроблений план модернізації www.gurt.org.ua відповідно до потреб ІГС України.

Довготривалі наслідки реалізації:

- Створено надійне ядро для розбудови комунікаційної інфраструктури громадянського суспільства
- Посилено спроможність ІГС здійснювати помітні системні зміни шляхом ефективного використання сучасних комунікаційних інструментів.

Тривалість проекту: 6 місяців

Бюджет проекту: 52 500,00 грн.

Менеджер проекту: Тарас Тимчук

Сторінка проекту: <http://gurt.org.ua/gurt/projects/irf/>

Програма «Розвиток ЗМІ» Міжнародного фонду «Відродження»

Програму започатковано 1993 року. Завдяки діяльності програми в Україні розвинулись перші недержавні ЗМІ / інформаційні агенції, створено незалежні медіа-профспілки, започатковано ефективну співпрацю громадськості з профільним комітетом Верховної Ради у формі Громадської ради з питань свободи слова та інформації. Під час кожної виборчої кампанії програма зосереджувала діяльність на забезпеченні виборців достатньою та неупередженою інформацією для здійснення усвідомленого вибору.

У 2005-2007 роках зусиллями програми проблему побудови в Україні системи суспільного мовлення було винесено на чільні позиції політичного порядку денного. За підтримки програми створено Незалежне бюро журналістських розслідувань "Свідомо" та започатковано Школу професійної журналістики "Нова Україна". Одним із найважливіших сучасних напрямків роботи Програми є підтримка ініціатив, пов'язаних із новими медіа.

Бюджет 2011 року: близько 4 400 000 гривень (\$ 550 000).

Мета програми - формування в Україні професійної та суспільно відповідальної журналістики.

Пріоритети програми 2011 року:

- Сприяння у забезпеченні дотримання прав журналістів;
- Розвиток жанру журналістських розслідувань;
- Підтримка конвергенції традиційних і нових медіа, сприяння ширшому впровадженню нових медіа в Україні;
- Підвищення медіа-грамотності громадян;
- Підвищення фахового рівня української журналістики.

Програма здійснює свою діяльність шляхом проведення конкурсів, тендерів, підтримки позаконкурсних ініціатив і реалізації операційних заходів на засадах тісної співпраці з НУО, що працюють в інформаційній і медійній сферах, зі ЗМІ, безпосередньо з журналістами, а також із органами державної влади та місцевого самоврядування .

Цільова аудиторія програми:

- ЗМІ та журналісти;
- професійні асоціації журналістів та об'єднання ЗМІ;
- громадські організації, діяльність яких пов'язана з медіа-тематикою;
- аналітичні центри;
- правозахисні НУО.

Контакти:

Віталій Замніус, директор програми "Засоби масової інформації"

тел.: +380 (44) 461 95 00, факс: +380 (44) 486 01 66

електронна пошта: zamnius@irf.kiev.ua

офіс: м. Київ, пров. Бехтерєвський, 13-а, кім. 15

Лілія Баран, менеджер програми "Засоби масової інформації"

тел.: +380 (44) 461 95 00, факс: +380 (44) 486 01 66

електронна пошта: baran@irf.kiev.ua

офіс: м. Київ, пров. Бехтерєвський, 13-а, кім. 12

ГУРТ

Ресурсний центр ГУРТ - це національний центр суспільної інформації та експертизи, що сприяє суспільним перетворенням в Україні, використовуючи та розвиваючи потенціал організацій громадянського суспільства. ГУРТ засновано у 1995 році та зареєстровано як громадську неприбуткову організацію у січні 1996 р.

ГУРТ сьогодні

- Найбільша в Україні мережа суспільно активних громадян
- Успішно реалізовані проекти у різноманітних сферах суспільного розвитку
- Професійна команда

Наші клієнти

- Суспільно активні громадяни України
- Громадські організації
- Міжнародні та національні благодійні фонди та організації
- Органи влади
- Соціально відповідальний бізнес
- Медіа

Наші продукти та послуги

Суспільна інформація, яка поширюється через веб-портал та електронний бюлетень, про:

- Актуальні та суспільно важливі події, що відбуваються у громадському секторі в Україні та закордоном
- Програми фінансування
- Програми та проекти інститутів громадянського суспільства
- Програми навчання та стажування
- Пропозиції співпраці
- Вакансії та ін.

Суспільна експертиза

- Експертні оцінки
- Аналітичні дослідження третього сектору
- Підготовка та видання посібників
- Тренінгові програми
- Суспільний PR

Контакти

02094, вул. Попудренка 52, офіс 609, м. Київ
Тел./факс: +38 (044) 296 1052
Електронна пошта: info@gurt.org.ua
Веб-сайт: <http://www.gurt.org.ua>